

Wstęp: Ciche nawiedzenie, które odmieniło bieg wiary

Gdy myślimy o objawieniach maryjnych, do głowy przychodzą nam miejsca takie jak Lourdes, Fatima, Guadalupe czy La Salette. Miejsca, które wieki po narodzinach Kościoła stały się centrami wiary, nawrócenia i cudów. Niewielu jednak wie, że **pierwsze maryjne objawienie w dziejach chrześcijaństwa** miało miejsce **niedługo po Wniebowstąpieniu Chrystusa**, i to nie w Ziemi Świętej, ale w dzisiejszej **Zaragozie, w Hiszpanii**.

To objawienie jest wyjątkowe – nie tylko ze względu na swoją starożytność, lecz również dlatego, że **Najświętsza Maryja Panna wciąż żyła** na ziemi, przed swoim Wniebowzięciem.

Kościół uznaje je pod nazwą **Najświętszej Maryi Panny z Filaru (Nuestra Señora del Pilar)**, a jego świadectwo towarzyszy wierze milionów ludzi już od prawie dwóch tysięcy lat. Nie tylko jest ono pełne głębokiej symboliki – stanowi również **potężne i aktualne duchowe i duszpasterskie przesłanie**, szczególnie dziś, w czasach indywidualizmu, wątpliwości i utraty zapędu misyjnego.

I. Historia i kontekst: Co wydarzyło się w roku 40 w Saragossie?

Zniechęcony apostoł, pocieszająca Matka

Święty Jakub Większy, brat św. Jana Ewangelisty i syn Zebedeusza, był jednym z najbliższych uczniów Chrystusa. Po Zesłaniu Ducha Świętego udał się z misją ewangelizacyjną na **Półwysep Iberyjski**. Jednak **zatwardziałość serc mieszkańców i niewielkie owoce jego głoszenia** wpędziły go w głębokie zniechęcenie. W Saragossie – zwanej wówczas Caesaraugusta – przebywał z nielicznymi neofitami, gdy wydarzyło się coś nieoczekiwanego.

Objawienie: Maryja ukazuje się w swoim ziemskim ciele

Według przekazu tradycji, przekazywanej przez wieki i uznanej przez Kościół, **Najświętsza Maryja Panna ukazała się św. Jakubowi**, stojąc na **kolumnie z jaspisu**, w towarzystwie aniołów, aby **umocnić go w misji głoszenia Ewangelii**. Co najbardziej zaskakujące – **Maryja nadal żyła** w Efezie, jak wskazują różne źródła ojców Kościoła i pisma apokryficzne. Nie było to więc widzenie po Wniebowzięciu, lecz **cudowna bilokacja**, zapowiedź przyszłej

Przyszła jako pierwsza: Pierwsze maryjne objawienie w chrześcijaństwie, które zmieniło historię | 2

chwały.

Przekazała mu **Filar** – symbol wiary i stałości – oraz poprosiła, by **w tym miejscu wybudował kaplicę ku Jej czci**, zapowiadając, że ta świątynia nigdy nie zostanie zniszczona. Tak powstało pierwsze **maryjne sanktuarium świata** – dzisiejsza **Bazylika Najświętszej Maryi Panny z Filaru**.

II. Źródła historyczne i tradycja Kościoła

Starożytne świadectwa

Choć Ewangelie i Dzieje Apostolskie nie wspominają o tym objawieniu (skupiając się na życiu Jezusa i początkach Kościoła), istnieją bardzo stare źródła potwierdzające to wydarzenie:

- **Rzymski Breviarz** z XII wieku wspomina o tej tradycji jako o czczonej od najdawniejszych czasów.
- **Martyrologium Rzymskie**, uznane przez Stolicę Apostolską, wspomina **12 października** jako dzień objawienia.
- Pisali o nim tacy autorzy jak **bł. Juan de Mariana, ojciec Mariana S.J.** i wielu historyków Kościoła z XVI i XVII wieku.
- W samym sanktuarium znajdują się **napisy z IX wieku**, potwierdzające nieprzerwaną obecność kultu od końca I wieku.

Uznanie Kościoła

Stolica Apostolska **oficjalnie uznaje to objawienie**, m.in. poprzez liturgiczne wspomnienie Matki Bożej z Filaru. Udzielono **odpustów** za jej kult. Sanktuarium w Saragossie zostało podniesione do rangi **bazyliki mniejszej**, a nabożeństwo do Matki Bożej z Filaru należy do najstarszych i najbardziej rozpowszechnionych w świecie hiszpańskojęzycznym.

III. Znaczenie teologiczne: Czego uczy nas to

objawienie?

1. Maryja - wzór i Matka misjonarzy

Maryja nie czekała na swoje Wniebowzięcie, by wspierać Apostołów. Przyszła w ciele – jako orędowniczka i Matka – by **umocnić wiarę tego, który głosił Ewangelię nowym narodom**. Ukazuje to głęboko **misyjny wymiar Maryi**. Nie jest Ona **bierna ani wyłącznie kontemplacyjna**, lecz **aktywna, żywa i obecna**.

Jak mówi Ewangelia:

„A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata.” (Mt 28,20)

Słowa te wypełniają się również w osobie Jego Matki, która uczestniczy w misji Syna.

2. Filar jako symbol eklezjologiczny

Filar, który Maryja przekazała Jakubowi, symbolizuje **niezachwianą wiarę**, jak pisze św. Paweł:

„Kościół Boga żywego, filar i podpora prawdy.” (1 Tm 3,15)

Maryja nie przyszła tylko, by pocieszyć Jakuba; dała mu **konkretny, widzialny znak**, który trwa do dziś. Filar ten stał się **symbolem wierności, wytrwałości i czystości doktryny** – trzech cnót koniecznych w czasach zamętu i relatywizmu.

3. Maryja i jedność ciała apostoelskiego

Choć znajdowała się w Efezie, Maryja nie była obojętna na zmagania innych Apostołów. Jej nadprzyrodzone działanie **połączyło krańce rodzącego się Kościoła** i zapowiedziało Jej rolę jako **Matki całego Kościoła**.

IV. Zastosowanie duchowe i duszpasterskie na dziś

W czym może nam dziś pomóc objawienie z Filaru?

Żyjemy w epoce **dechrystianizacji, zamieszania doktrynalnego i znużenia misją**. Wielu uważa, że ewangelizacja nie ma sensu, że wiara umiera, że głoszenie Chrystusa to daremny trud.

Najświętsza Maryja Panna z Filaru daje nam cztery fundamentalne lekcje:

1. Wyrwałość w misji

Nawet jeśli nie widzisz owoców, **Bóg widzi twój trud**. Maryja nie przyszła nawracać ludzi za Jakuba, lecz by **wesprzeć go w dalszym sianiu**.

2. Wiara mocna jak filar

Nasza wiara nie może być tylko emocjonalna – musi być **stałą i mocną decyzją**, jak filar, który opiera się burzom mód i błędów.

3. Stała obecność Maryi

Maryja **nigdy nie opuszcza swoich dzieci**, ani w I wieku, ani w XXI. Jest obecna w próbach, nawet gdy jej nie czujemy. Musimy **wzywać Ją każdego dnia**, jak czynili to pierwsi chrześcijanie.

4. Siła w małych

Jakub nie miał tłumów ani struktur. Miał wiarę, kilku uczniów... i odwiedziny z Nieba. **Bóg działa przez małych, gdy są wierni**.

V. Przewodnik praktyczny: Życie dziś w cieniu Filaru

Oto duchowy i teologiczny przewodnik, jak wcielać to objawienie w życie codzienne:

Przyszła jako pierwsza: Pierwsze maryjne objawienie w chrześcijaństwie, które zmieniło historię | 5

1. Akt zawierzenia Matce Bożej z Filaru

Codziennie Jej się powierzaj. Na przykład:

„O Maryjo z Filaru, umocnij moją wiarę, wspieraj moją nadzieję i nie pozwól, bym zachwiał się na drodze, którą powierzył mi Twój Syn.”

2. Odmawiaj różaniec w intencji misji

Bierz przykład ze św. Jakuba. Przy każdej tajemnicy módl się za osobę, która jeszcze nie zna Chrystusa.

3. Czytaj Dzieje Apostolskie

Zwłaszcza rozdziały 1-12, ukazujące zapał misyjny św. Jakuba. Praktykuj cotygodniową Lectio Divina i stosuj jego przykład w rodzinie, pracy, wśród znajomych.

4. Świętuj 12 października duchowo

Poza świętem narodowym, ten dzień może być **odnowieniem twojego chrześcijańskiego zaangażowania**. Uczestnicz we Mszy świętej, odmów różaniec, jeśli możesz – podejmij post.

5. Miej w domu symbol „Filaru”

Może to być świeca, obrazek lub figurka Matki Bożej na filarze. Będzie ci codziennie przypominać: **„Trwaj mocno w wierze!”**

Zakończenie: Matka, która nigdy nie zapomina o swoich dzieciach

Pierwsze maryjne objawienie nie było jednorazowym, nadzwyczajnym wydarzeniem. Było to **pełne miłości działanie Matki, która widząc swojego syna w trudzie, przyszła mu z pomocą**. Taka właśnie jest Matka Boża z Filaru: **stała, obecna, pocieszająca, wierna**.

Dziś, jak wtedy, **ewangelizacja jest trudna, wiara atakowana, serca zamknięte**. A jednak Maryja nadal do nas przychodzi z tą samą czułością, z tym samym Filarem, by nas wspierać.

Przyszła jako pierwsza: Pierwsze maryjne objawienie w chrześcijaństwie, które zmieniło historię | 6

Jak powiedział Benedykt XVI:

„Wiara potrzebuje widzialnych znaków. A najpotężniejszymi widzialnymi znakami Boga są święci i Maryja.”

Nie jesteś sam. Jakub nie był. I **Kościół też nie jest**, nawet w najciemniejszych czasach – z **Matką Bożą z Filaru** u swego boku.